

I

(Acte legislative)

REGULAMENTE

REGULAMENTUL (UE) NR. 230/2014 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

din 11 martie 2014

de instituire a unui instrument care contribuie la stabilitate și pace

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 209 alineatul (1) și articolul 212 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽¹⁾,

întrucât:

(1) Prezentul regulament reprezintă unul dintre instrumentele care sprijină în mod direct politicile externe ale Uniunii și succede Regulamentului (CE) nr. 1717/2006 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, care a expirat la 31 decembrie 2013.

(2) Menținerea păcii, prevenirea conflictelor, consolidarea securității internaționale și acordarea de asistență populațiilor, țărilor și regiunilor care se confruntă cu dezastre naturale sau provocate de om se numără printre obiectivele principale ale acțiunii externe a Uniunii, astfel cum sunt prevăzute, printre altele, la articolul 21 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE). Crizele și conflictele care afectează țările și regiunile și alți factori, precum provocările reprezentate de terorism, criminalitatea organizată, violența bazată pe gen, schimbările climatice, securitatea cibernetică și amenințările la adresa securității ce își au originea în dezastrele naturale reprezintă riscuri la adresa stabilității și securității. Pentru a aborda în mod eficace și la timp aspectele menționate, este nevoie de resurse financiare și de instrumente de finanțare specifice, care să poată funcționa într-un mod complementar cu instrumentele de ajutor umanitar și de cooperare pe termen lung.

(3) În concluziile sale din 15-16 iunie 2001, Consiliul European și-a exprimat sprijinul pentru Programul Uniunii pentru prevenirea conflictelor violente, punând accentul pe angajamentul politic al Uniunii de a face din prevenirea conflictelor unul dintre principalele obiective ale relațiilor externe ale Uniunii și afirmând că instrumentele de cooperare pentru dezvoltare pot contribui la realizarea acestui obiectiv. Concluziile Consiliului din 20 iunie 2011 privind prevenirea conflictelor au reafirmat valabilitatea acestui program ca o bază de politică legitimă pentru continuarea acțiunilor Uniunii în domeniul prevenirii conflictelor. În concluziile sale din 17 noiembrie 2009, Consiliul a aprobat conceptul privind consolidarea capacităților UE în domeniul medierii și al dialogului.

(4) Concluziile Consiliului din 19 noiembrie 2007 privind reacția UE în situațiile de fragilitate și Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind securitatea și dezvoltarea, adoptate de asemenea la 19 noiembrie 2007, au subliniat faptul că legătura dintre dezvoltare și securitate ar trebui să se reflecte în strategiile și politicile Uniunii pentru a contribui la coerența politicilor de dezvoltare, în conformitate cu articolul 208 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), precum și la coerența acțiunii externe a Uniunii în general. Mai exact, Consiliul a concluzionat că acțiunile viitoare în domeniul securității și dezvoltării ar trebui să aibă în vedere impactul pe care îl au asupra dezvoltării și securității schimbările climatice, protecția mediului și gestionarea resurselor naturale, precum și migrația.

(5) Consiliul European a aprobat Strategia europeană de securitate la 12 decembrie 2003 și analiza comună privind raportul său de punere în aplicare la 11 decembrie 2008. În comunicarea sa intitulată „Strategia de securitate internă a UE în acțiune: cinci pași către o Europă mai sigură”, Comisia a subliniat, de asemenea, importanța cooperării cu țările terțe și cu organizațiile regionale, în special în scopul combaterii amenințărilor multiple, precum traficul de persoane, traficul de droguri și terorismul.

⁽¹⁾ Poziția Parlamentului European din 11 decembrie 2013 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 11 martie 2014.

⁽²⁾ Regulamentul (CE) nr. 1717/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 noiembrie 2006 de instituire a unui instrument de stabilitate (JOL 327, 24.11.2006, p. 1).

- (6) În comunicarea sa intitulată „Către un reacție al UE la situațiile de fragilitate –intervenția în medii dificile pentru dezvoltare durabilă, stabilitate și pace” Comisia a recunoscut contribuția esențială a Uniunii la promovarea păcii și a stabilității prin abordarea manifestărilor de violență și a cauzelor profunde ale insecurității și ale conflictelor violente. Prezentul regulament ar trebui să contribuie la realizarea obiectivelor menționate.
- (7) La 8 decembrie 2008, Consiliul a aprobat o abordare cuprinzătoare a punerii în aplicare de către Uniune a Rezoluțiilor 1325 (2000) și 1820 (2008) ale Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite privind femeile, pacea și securitatea, în care se recunosc legăturile strânse dintre chestiunile legate de pace, securitate, dezvoltare și egalitatea de gen. Uniunea a solicitat în mod repetat punerea în aplicare deplină a agendei privind femeile, pacea și securitatea, astfel cum se prevede în rezoluțiile pertinente ale Consiliului de Securitate al ONU, în special în ceea ce privește necesitatea de a combate violența împotriva femeilor în situațiile de conflict și de a promova participarea femeilor la procesul de consolidare a păcii.
- (8) Cadrul strategic și Planul de acțiune ale UE privind drepturile omului și democrația, adoptate de Consiliu la 25 iunie 2012, solicită dezvoltarea unor orientări operaționale pentru a asigura luarea în considerare a drepturilor omului în conceperea și punerea în aplicare a măsurilor de asistență pentru combaterea terorismului, și subliniază că eradicarea torturii și a altor tratamente crude, inumane sau degradante, precum și respectarea unei proceduri juste (incluzând prezumția de nevinovăție, dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare) constituie o prioritate a Uniunii în ceea ce privește punerea în aplicare a drepturilor omului.
- (9) Democrația și drepturile omului ocupă un loc central în cadrul relațiilor Uniunii cu țările terțe și ar trebui considerate, prin urmare, drept principii în temeiul prezentului regulament.
- (10) În declarația sa din 25 martie 2004 privind combaterea terorismului, Consiliul European a solicitat integrarea obiectivelor luptei împotriva terorismului în programele de asistență externă. Strategia Uniunii Europene de combatere a terorismului, adoptată de Consiliu la 30 noiembrie 2005, a făcut apel la intensificarea cooperării cu țările terțe și cu Organizația Națiunilor Unite în domeniul combaterii terorismului. Concluziile Consiliului din 23 mai 2011 privind îmbunătățirea legăturilor dintre aspectele interne și cele externe ale combaterii terorismului au pledat pentru consolidarea capacității autorităților competente implicate în combaterea terorismului în țările terțe în ceea ce privește programarea strategică a Instrumentului de stabilitate instituit prin Regulamentul (CE) nr. 1717/2006.
- (11) Regulamentul (CE) nr. 1717/2006 a fost adoptat cu scopul de a permite Uniunii să ofere o reacție coerentă și integrată în situațiile de criză și de criză emergentă, să abordeze amenințările specifice la adresa securității globale și transregionale și să îmbunătățească pregătirea pentru situații de criză. Acest regulament are ca obiectiv introducerea unui instrument revizuit, care să valorifice experiența dobândită prin Regulamentul (CE) nr. 1717/2006, pentru a spori eficiența și coerența acțiunilor Uniunii în materie de reacție în situații de criză, de prevenire a conflictelor, de consolidare a păcii și de pregătire pentru situații de criză, precum și în abordarea amenințărilor și provocărilor la adresa securității.
- (12) Măsurile adoptate în temeiul prezentului regulament ar trebui să urmărească obiectivele prevăzute la articolul 21 din TUE și la articolele 208 și 212 din TFUE. Aceste măsuri pot fi complementare și ar trebui să fie coerente cu măsurile adoptate de Uniune în vederea atingerii obiectivelor politicii externe și de securitate comune în temeiul Titlului V din TUE, precum și cu măsurile adoptate în temeiul Părții a Cincea din TFUE. Consiliul și Comisia ar trebui să coopereze pentru asigurarea acestei coerențe, fiecare în conformitate cu competențele care îi revin.
- (13) Prezentul regulament ar trebui să fie consecvent cu dispozițiile privind organizarea și funcționarea Serviciului European de Acțiune Externă (SEAE), astfel cum a fost instituit prin Decizia 2010/427/UE a Consiliului ⁽¹⁾. Declarația Înaltului Reprezentant privind responsabilitatea politică din 2010 a confirmat principiile dialogului, consultării, furnizării de informații și al raportării către Parlamentul European.
- (14) Comisia și SEAE, după caz, ar trebui să desfășoare schimburi periodice și frecvente de opinii și de informații cu Parlamentul European. De asemenea, în conformitate cu acordurile interinstituționale relevante în materie, Parlamentul European ar trebui să i se acorde accesul la documente pentru ca dreptul de control în temeiul Regulamentului 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾ să fie exercitat în mod informat.
- (15) Normele și procedurile comune pentru punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii pentru finanțarea acțiunii externe sunt prevăzute Regulamentul (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Decizia 2010/427/UE a Consiliului din 26 iulie 2010 privind organizarea și funcționarea Serviciului European de Acțiune Externă (JO L 201, 3.8.2010, p. 30).

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p.13).

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de stabilire a normelor și procedurilor comune de punere în aplicare a instrumentelor Uniunii pentru finanțarea acțiunii externe (a se vedea pagina 11 din prezentul Jurnal Oficial).

(16) Pentru a asigura condiții uniforme de punere în aplicare a prezentului regulament, ar trebui să se confere competențe de executare Comisiei în ceea ce privește măsurile de programare și de punere în aplicare. Respectivele competențe de executare ar trebui să se exercite în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

(17) Având în vedere natura respectivelor acte de punere în aplicare, în special orientarea pe care o imprimă la nivelul politicilor și implicațiile bugetare, pentru adoptarea lor ar trebui să se recurgă, de regulă, la procedura de examinare, cu excepția măsurilor care au o importanță financiară redusă.

(18) Comisia ar trebui să adopte acte de punere în aplicare imediat aplicabile în cazul în care, în cazuri justificate în mod corespunzător, legate de necesitatea unei reacții rapide din partea Uniunii, motive imperative de urgență impun acest lucru.

(19) Uniunea ar trebui să urmărească un nivel maxim de eficiență în utilizarea resurselor disponibile, pentru a optima impactul acțiunii sale externe. Acest lucru ar trebui să fie obținut prin intermediul coerenței și al complementarității dintre instrumentele Uniunii pentru acțiune externă, precum și prin crearea de sinergie între prezentul instrument și alte instrumente ale Uniunii pentru finanțarea acțiunii externe și a altor politici ale Uniunii. Aceasta ar trebui să aibă drept consecință consolidarea reciprocă a programelor concepute în temeiul instrumentelor pentru finanțarea acțiunii externe.

(20) Având în vedere faptul că obiectivele prezentului regulament nu pot fi realizate în mod suficient de către statele membre, dar, având în vedere amploarea și efectele acțiunii, pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta din urmă poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum se prevede la articolul 5 din TUE. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este definit la articolul menționat, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor menționate.

(21) Prezentul regulament prevede un pachet financiar pentru întreaga sa durată de aplicare, acesta urmând să constituie suma de referință primară pentru Parlamentul European și Consiliu în cadrul procedurii bugetare anuale, în sensul punctului 17 din Acordul interinstituțional din 2 decembrie 2013 între Parlamentul European, Consiliu și Comisie privind disciplina bugetară, cooperarea în chestiuni bugetare și buna gestiune financiară ⁽¹⁾.

(22) Este oportună alinierea duratei de aplicare a prezentului regulament cu cea a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului ⁽²⁾. Prin urmare, prezentul regulament ar trebui să se aplice de la 1 ianuarie 2014 până la 31 decembrie 2020,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

TITLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiectul și obiectivele

(1) Prin prezentul regulament se instituie un instrument (instrumentul care contribuie la stabilitate și pace) care prevede, pentru perioada 2014-2020, sprijin direct pentru politicile externe ale Uniunii prin îmbunătățirea eficienței și a coerenței acțiunilor Uniunii în domeniul reacției în caz de criză, prevenirii conflictelor, consolidării păcii și pregătirii pentru situații de criză, precum și în ceea ce privește abordarea amenințărilor globale și transregionale.

(2) Uniunea ia măsuri de cooperare pentru dezvoltare, precum și măsuri de cooperare financiară, economică și tehnică cu țări terțe, cu organizații regionale și internaționale și cu alți actori statali și ai societății civile, în conformitate cu condițiile prevăzute de prezentul regulament.

(3) În sensul prezentului regulament, sintagma „actorii societății civile” cuprinde organizațiile neguvernamentale, organizațiile reprezentând populații autohtone, grupurile profesionale și grupurile de inițiativă locală, cooperativele, sindicatele, organizațiile reprezentative ale intereselor economice și sociale, organizațiile locale (inclusiv rețelele) care activează în domeniul cooperării și integrării regionale descentralizate, organizațiile de consumatori, organizațiile de femei și de tineri, organizațiile de învățământ, culturale, de cercetare și științifice, universitățile, bisericile și asociațiile sau comunitățile religioase, mijloacele de informare în masă și toate asociațiile neguvernamentale și fundațiile private și publice susceptibile de a contribui la dezvoltarea sau la dimensiunea externă a politicilor interne. Alte organisme sau actori, care nu sunt enumerați la prezentul alineat pot face obiectul unei finanțări, în măsura în care aceasta este necesară pentru realizarea obiectivelor prevăzute de prezentul regulament.

(4) Ca obiective specifice prezentul regulament urmărește:

(a) să contribuie în mod rapid, într-o situație de criză sau de criză emergentă, la asigurarea stabilității printr-o reacție eficace menită să contribuie la menținerea, instaurarea sau restabilirea condițiilor esențiale necesare pentru punerea în aplicare corespunzătoare a politicilor și acțiunilor externe ale Uniunii, în conformitate cu articolul 21 din TUE;

(b) să contribuie la prevenirea conflictelor și la asigurarea capacității și a gradului de pregătire necesar pentru gestionarea situațiilor precriză și postcriză și la consolidarea păcii; și

(c) să abordeze amenințările mondiale și transregionale specifice la adresa păcii, a securității și a stabilității internaționale.

⁽¹⁾ JO C 373, 20.12.2013, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului din 2 decembrie 2013 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2014-2020 (JO L 347, 20.12.2013, p. 884)..

Articolul 2

Consecvența și complementaritatea asistenței din partea Uniunii

(1) Comisia se asigură că măsurile adoptate în temeiul prezentului regulament sunt consecvente cu cadrul politic strategic global al Uniunii pentru țările partenere, în special cu obiectivele măsurilor menționate la alineatul (2), precum și cu alte măsuri relevante adoptate de Uniune.

(2) Măsurile adoptate în temeiul prezentului regulament pot fi complementare măsurilor adoptate în temeiul Titlului V din TUE și al Părții a Cincea din TFUE și sunt consecvente cu acestea. Măsurile adoptate în temeiul prezentului regulament țin seama în mod corespunzător de opiniile Parlamentului European.

(3) Asistența din partea Uniunii în temeiul prezentului regulament este complementară celei acordate în temeiul instrumentelor de asistență externă ale Uniunii, se acordă numai în măsura în care nu se poate asigura o reacție adecvată și eficace în cadrul instrumentelor menționate anterior și este planificată și implementată astfel încât să asigure continuitatea acțiunilor în temeiul instrumentelor respective, după caz.

(4) Următoarele aspecte transversale sunt incluse, în cazul în care este posibil, inclusiv în programare:

- (a) promovarea democrației și a bunei guvernante;
- (b) drepturile omului și dreptul umanitar, inclusiv drepturile copiilor și drepturile populațiilor indigene;
- (c) nediscriminarea;
- (d) egalitatea de gen și emanciparea femeilor;
- (e) prevenirea conflictelor; și
- (f) schimbările climatice.

(5) Activitățile care se încadrează în domeniul de aplicare al Regulamentului (CE) nr. 1257/96 al Consiliului ⁽¹⁾ și al Deciziei nr. 1313/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽²⁾ și care sunt eligibile pentru finanțare în temeiul respectivelor acte legislative nu se finanțează în temeiul prezentului regulament.

(6) În vederea consolidării eficacității și a complementarității măsurilor de asistență adoptate la nivelul Uniunii și la nivel național și pentru a evita dubla finanțare, Comisia promovează o coordonare strânsă între activitățile Uniunii și cele ale statelor membre, atât la nivel decizional, cât și pe teren. În acest scop, statele membre și Comisia instituie un sistem de schimb de informații. Comisia poate lua inițiativa de a promova această coordonare. În plus, Comisia asigură coordonarea și cooperarea

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 1257/96 al Consiliului din 20 iunie 1996 privind ajutorul umanitar (JO L 163, 2.7.1996, p. 1).

⁽²⁾ Decizia nr. 1313/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 decembrie 2013 privind un mecanism al Uniunii de protecție civilă (JO L 347, 20.12.2013, p. 924.).

cu organizațiile multilaterale, regionale și subregionale și cu alți donatori.

TITLUL II

FORME DE ASISTENȚĂ DIN PARTEA UNIUNII

Articolul 3

Asistența acordată ca reacție în situații de criză sau de criză emergentă pentru prevenirea conflictelor

(1) Uniunea acordă asistență tehnică și financiară pentru atingerea obiectivelor specifice descrise la articolul 1 alineatul (4) litera (a) ca reacție în următoarele situații excepționale și neprevăzute:

- (a) o situație de urgență, de criză sau de criză emergentă,
- (b) o situație care constituie o amenințare la adresa democrației, a ordinii publice, a protecției drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a securității și a siguranței persoanelor, în special a celor expuși violenței bazate pe gen în situații de instabilitate; sau
- (c) o situație care riscă să degenereze într-un conflict armat sau să destabilizeze grav țara sau țările terțe în cauză.

De asemenea, aceste forme de asistență pot viza situațiile în care Uniunea a invocat clauzele privind elementele esențiale ale unor acorduri internaționale în vederea suspendării, parțiale sau totale, a cooperării cu țări terțe.

(2) Asistența tehnică și financiară menționată la alineatul (1) poate avea ca obiect următoarele domenii:

- (a) sprijinul, prin furnizarea unei asistențe tehnice și logistice, pentru eforturile depuse de organizații internaționale și regionale, de actori statali și ai societății civile pentru promovarea măsurilor de creștere a gradului de încredere, a acțiunilor de mediere, a dialogului și a reconcilierii;
- (b) sprijinul pentru punerea în aplicare a rezoluțiilor Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite privind femeile, pacea și securitatea, în special în țările care se află în situații fragile, de conflict sau de postconflict;
- (c) sprijinul pentru crearea și funcționarea administrațiilor interimare mandatate în conformitate cu dreptul internațional;
- (d) sprijinul pentru dezvoltarea unor instituții publice democratice și pluraliste, inclusiv pentru măsuri de consolidare a rolului femeilor în astfel de instituții, pentru o administrație civilă eficientă și controlul civil al sistemului de securitate, precum și pentru măsuri de consolidare a capacității autorităților de aplicare a legii și a autorităților judiciare implicate în combaterea terorismului, a criminalității organizate și a tuturor formelor de trafic ilicit;

- (e) sprijinul pentru tribunalele penale internaționale și tribunalele naționale ad-hoc, pentru comisiile pentru „adevăr și reconciliere” și pentru mecanismele de soluționare juridică a plângerilor în materie de drepturi ale omului și privind revendicarea și declararea drepturilor de proprietate, instituite în conformitate cu standardele internaționale din domeniul drepturilor omului și al statului de drept;
- (f) sprijinul pentru măsurile necesare pentru inițierea reabilitării și a reconstrucției de infrastructuri, locuințe, imobile publice și bunuri economice cruciale, pentru capacitatea de producție esențială, precum și pentru alte măsuri ce vizează reluarea activității economice, crearea de locuri de muncă și crearea condițiilor minime necesare pentru o dezvoltare socială durabilă;
- (g) sprijinul pentru măsurile civile legate de demobilizarea și de reintegrarea foștilor combatanți și a familiilor acestora în societatea civilă și, după caz, legate de repatrierea acestora, precum și pentru măsuri care vizează abordarea situației copiilor soldați și a femeilor combatante;
- (h) sprijinul pentru măsuri care vizează atenuarea efectelor sociale ale restructurării forțelor armate;
- (i) sprijinul pentru măsuri care vizează abordarea, în cadrul politicilor Uniunii în materie de cooperare și al obiectivelor acestora, a impactului socioeconomic asupra populației civile al minelor antipersonal, al munițiilor neexplodate sau al materialelor explozive rămase în urma războaielor. Activitățile finanțate în temeiul prezentului regulament pot viza, printre altele, educația cu privire la riscuri, detectarea minelor și deminarea, precum și, în legătură cu cele menționate anterior, distrugerea stocurilor;
- (j) sprijinul pentru măsuri de combatere, în cadrul politicilor Uniunii în materie de cooperare și al obiectivelor acestora, a utilizării ilicite a armelor ușoare, a armelor de calibru mic, a armamentului ușor și a accesului la acestea;
- (k) sprijinul pentru măsuri care garantează că se răspunde în mod corespunzător nevoilor specifice ale femeilor și copiilor în situații de criză și de conflict, inclusiv în ceea ce privește expunerea acestora la violență bazată pe sex;
- (l) sprijinul pentru reabilitarea și reintegrarea victimelor conflictelor armate, inclusiv măsuri care vizează abordarea nevoilor specifice ale femeilor și copiilor;
- (m) sprijinul pentru măsurile care vizează promovarea și apărarea respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, a democrației și a statului de drept, precum și instrumentele internaționale aferente;
- (n) sprijinul pentru măsuri socioeconomice care vizează promovarea unui acces echitabil la resurse naturale și a unei gestionări transparente a acestora într-o situație de criză sau de criză emergentă, inclusiv consolidarea păcii;
- (o) sprijinul pentru măsuri care vizează abordarea impactului potențial al mișcărilor bruște de populație, cu relevanță pentru situația politică și de securitate, inclusiv pentru măsuri care răspund nevoilor comunităților-gazdă într-o situație de criză sau de criză emergentă, inclusiv de consolidare a păcii;
- (p) sprijinul pentru măsuri de promovare a dezvoltării și a organizării societății civile și a participării acesteia la procesul politic, inclusiv pentru măsurile care vizează consolidarea rolului femeilor în astfel de procese și pentru măsurile de promovare a unei mass-media independente, pluraliste și profesioniste;
- (q) sprijinul pentru măsuri întreprinse ca reacție la dezastrele naturale sau provocate de om care reprezintă o amenințare la adresa stabilității sau a sănătății publice în ceea ce privește pandemiile, în cazul absenței asistenței umanitare și a asistenței în materie de protecție civilă a Uniunii sau în completarea acesteia.
- (3) În situațiile menționate la alineatul (1) din prezentul articol, Uniunea poate furniza, de asemenea, asistență tehnică și financiară care nu este reglementată de alineatul (2) din prezentul articol. O astfel de asistență este limitată la măsurile excepționale de asistență menționate la articolul 7 alineatul (2), care îndeplinesc toate condițiile menționate în continuare:
- (a) intră atât sub incidența domeniului general de aplicare al prezentului regulament, cât și a obiectivelor specifice menționate la articolul 1 alineatul (4) litera (a);
- (b) sunt limitate ca durată la perioada prevăzută la articolul 7 alineatul (2);
- (c) ar fi în mod normal eligibile în temeiul altor instrumente de asistență externă ale Uniunii sau al celorlalte componente ale prezentului regulament, dar, deoarece este necesar să se intervină rapid, ar trebui să fie abordate prin măsuri care corespund unei situații de criză sau de criză emergentă.

Articolul 4

Asistența acordată pentru prevenirea conflictelor, consolidarea păcii și pregătirea pentru situații de criză

(1) Uniunea acordă asistență tehnică și financiară pentru atingerea obiectivelor specifice descrise la articolul 1 alineatul (4) litera (b). Această formă de asistență are ca obiect sprijinul pentru măsurile care vizează dezvoltarea și consolidarea capacității Uniunii și a partenerilor săi de a preveni conflictele, a consolida pacea și a aborda situațiile precriză și postcriză, în strânsă coordonare cu Organizația Națiunilor Unite și cu alte organizații internaționale, regionale și subregionale și cu actorii statali și ai societății civile în ceea ce privește eforturile depuse de aceștia în următoarele domenii:

- (a) promovarea alertării timpurii și a unor analize de risc care să țină seama de conflicte în cadrul elaborării politicilor și al punerii în aplicare a acestora;
- (b) facilitarea și edificarea capacității în ceea ce privește câștigarea încrederii, medierea, dialogul și reconcilierea, în special cu privire la tensiunile care apar între diferite comunități;

- (c) consolidarea capacităților de participare și desfășurare în misiunile civile de stabilizare;
 - (d) îmbunătățirea redresării postconflict și postdezastru, cu relevanță pentru situația politică și de securitate;
 - (e) limitarea utilizării resurselor naturale în finanțarea conflictelor și sprijinirea respectării de către părțile interesate a inițiativelor precum sistemul de certificare pentru Procesul Kimberley, în special în ceea ce privește punerea în aplicare a unor controale interne eficiente privind producerea și comercializarea resurselor naturale.
- (2) Măsurile prevăzute la prezentul articol:
- (a) includ transferul de cunoștințe, schimbul de informații și de cele mai bune practici, evaluarea riscurilor sau a amenințărilor, cercetarea și analiza, sistemele de alertă timpurie, activitățile de formare și furnizarea de servicii;
 - (b) contribuie la continuarea dezvoltării unui dialog structural privind chestiunile legate de consolidarea păcii;
 - (c) pot să includă, de asemenea, asistență financiară și tehnică pentru punerea în aplicare a acțiunilor de consolidare a păcii și de sprijin pentru construcția statală.

Articolul 5

Asistența acordată pentru abordarea amenințărilor mondiale, transregionale și emergente

- (1) Uniunea acordă asistență tehnică și financiară pentru atingerea obiectivelor specifice descrise la articolul 1 alineatul (4) litera (c) în următoarele domenii:
- (a) amenințările la adresa ordinii publice, a securității și a siguranței persoanelor, a infrastructurii critice și a sănătății publice;
 - (b) atenuarea riscurilor și pregătirea în cazul riscurilor legate de materiale sau agenți chimici, biologici, radiologici și nucleari, indiferent dacă sunt intenționate, accidentale sau survin natural;
- (2) Asistența în domeniile menționate la alineatul (1) litera (a) include sprijinul pentru măsuri care vizează:
- (a) consolidarea capacității autorităților de aplicare a legii și a autorităților judiciare și civile implicate în combaterea terorismului, a criminalității organizate, inclusiv a celei informatice și a tuturor formelor de trafic ilicit și în controlul eficace al comerțului și tranzitului ilegal.
 - (b) abordarea amenințărilor la adresa infrastructurii critice, care poate include transporturile internaționale, inclusiv traficul de pasageri și de mărfuri, operațiunile din domeniul energiei și distribuția de energie, precum și rețelele electronice de informații și comunicații. Măsurile adoptate în acest domeniu pun accentul în special pe cooperarea transregională și pe punerea în aplicare a standardelor internaționale în domeniile creșterii gradului de conștientizare a riscurilor, analizei vulnerabilității, pregătirii pentru situații de urgență, gestionării alertelor și consecințelor;
- (c) asigurarea unei reacții adecvate la amenințările majore la adresa sănătății publice, inclusiv la epidemiile care izbucnesc brusc și care pot avea un impact transnațional;
 - (d) abordarea efectelor globale și transregionale ale schimbărilor climatice care au un impact potențial destabilizator asupra păcii și securității.
- (3) În ceea ce privește măsurile menționate la alineatul (2) litera (a):
- (a) se acordă prioritate cooperării transregionale care implică două sau mai multe țări terțe care au demonstrat o voință politică clară de a rezolva problemele care apar. Cooperarea privind combaterea terorismului poate fi realizată, de asemenea, cu anumite țări, regiuni sau organizații internaționale, regionale și subregionale;
 - (b) pun un accent deosebit pe buna guvernare și sunt conforme dreptului internațional;
 - (c) în ceea ce privește asistența pentru autoritățile implicate în combaterea terorismului, se acordă prioritate măsurilor de sprijin privind elaborarea și consolidarea legislației în materie de combatere a terorismului, punerea în aplicare și practica dreptului financiar, a dreptului vamal și a legislației în domeniul imigrației, elaborarea unor proceduri de aplicare a legii aliniate la cele mai înalte standarde internaționale și în conformitate cu dreptul internațional, consolidarea mecanismelor de control democratic și de supraveghere instituțională și prevenirea radicalismului violent;
 - (d) în ceea ce privește asistența legată de problema drogurilor, se acordă atenția cuvenită cooperării internaționale care vizează promovarea celor mai bune practici privind reducerea cererii, a producției și a daunelor provocate.
- (4) Asistența în domeniile menționate la alineatul (1) litera (b) include sprijinul pentru măsuri care vizează:
- (a) promovarea activităților de cercetare civilă ca alternativă la activitățile de cercetare în materie de apărare;
 - (b) consolidarea practicilor în materie de siguranță legate de facilitățile civile în care sunt depozitate sau tratate materiale sau agenți sensibili chimici, biologici, radiologici și nucleari în cadrul unor programe de cercetare civilă;
 - (c) sprijinirea, în cadrul politicilor de cooperare ale Uniunii și al obiectivelor acestora, a instituirii infrastructurii civile și elaborarea studiilor civile relevante necesare demontării, reabilitării sau conversiei instalațiilor și siturilor din domeniul armamentului atunci când se declară că acestea nu mai fac parte dintr-un program de apărare;
 - (d) consolidarea capacității autorităților civile competente implicate în dezvoltarea și aplicarea unui control efectiv al traficului de materiale sau agenți chimici, biologici, radiologici sau nucleari (inclusiv al echipamentului care servește la producerea sau livrarea acestora);

- (e) dezvoltarea cadrului juridic și a capacităților instituționale pentru instituirea și aplicarea unor controale eficiente la export asupra bunurilor cu dublă utilizare, inclusiv a unor măsuri de cooperare regională;
- (f) dezvoltarea unui nivel de pregătire eficiente pentru dezastre civile, planificare în caz de urgențe, reacție în caz de criză și capacități de aplicare a unor măsuri de curățare.

TITLUL III

PROGRAMARE ȘI PUNERE ÎN APLICARE

Articolul 6

Cadru general

Asistența Uniunii este pusă în aplicare în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 236/2014 prin intermediul:

- (a) măsurilor excepționale de asistență și programelor de reacție provizorie așa cum sunt menționate la articolul 7;
- (b) documentelor de strategie tematice și programele orientative multianuale așa cum sunt menționate la articolul 8;
- (c) programelor anuale de acțiune, măsuri individuale și măsuri speciale;
- (d) măsurilor de sprijin.

Articolul 7

Măsuri excepționale de asistență și programe de reacție provizorie

(1) Asistența Uniunii prevăzută la articolul 3 este pusă în aplicare prin intermediul unor măsuri excepționale de asistență și al unor programe de reacție provizorie.

(2) În situațiile menționate la articolul 3 alineatul (1), Comisia poate adopta măsuri excepționale de asistență care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 3 alineatul (3). O astfel de măsură excepțională de asistență se poate aplica pentru o perioadă de cel mult 18 luni, care poate fi prelungită de două ori pentru câte o perioadă de cel mult șase luni, până la o durată maximă de 30 de luni, în cazul unor obstacole obiective și neprevăzute în calea punerii sale în aplicare, cu condiția ca valoarea financiară a măsurii să nu se majoreze.

În cazul unor crize și conflicte prelungite, Comisia poate adopta o a doua măsură excepțională de asistență, cu o durată maximă de 18 luni.

Durata măsurii excepționale de asistență menționată la primul paragraf, combinată cu durata menționată la al doilea paragraf, nu depășește 36 de luni.

(3) În cazul în care costul unei măsuri excepționale de asistență depășește 20 000 000 EUR, aceasta este adoptată în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014.

(4) Înainte de a adopta sau de a reinnoi o măsură excepțională de asistență al cărei cost nu depășește 20 000 000 EUR, Comisia informează Consiliul cu privire la natura și obiectivele acestora și cu privire la sumele financiare avute în vedere. De asemenea, Comisia informează Consiliul înainte de a proceda la orice modificare semnificativă și substanțială a măsurilor excepționale de asistență deja adoptate. Comisia ține seama de abordarea politică relevantă a Consiliului atât în ceea ce privește planificarea, cât și punerea în aplicare ulterioară a acestor măsuri, în interesul coerenței acțiunii externe a Uniunii.

(5) Cât mai curând posibil după adoptarea unei măsuri excepționale de asistență și, în orice caz, în termen de trei luni de la adoptarea acesteia, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport privind natura, contextul și motivația măsurilor adoptate, inclusiv complementaritatea respectivei măsuri în raport cu reacția în curs de desfășurare și planificată a Uniunii.

(6) Comisia poate adopta programe de reacție interimare în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014 în vederea instaurării sau a restabilirii condițiilor esențiale necesare pentru punerea în aplicare eficiente a politicilor de cooperare externă ale Uniunii.

Programele de reacție interimare se bazează pe măsurile excepționale de asistență.

(7) Comisia informează Parlamentul European în mod corespunzător și la timp privind planificarea sa și punerea în aplicare a asistenței Uniunii în conformitate cu articolul 3, inclusiv sumele financiare avute în vedere, și informează de asemenea Parlamentul European atunci când modifică sau prelungeste semnificativ respectiva asistență.

Articolul 8

Documentele de strategie tematice și programele orientative multianuale

(1) Documentele de strategie tematice constituie cadrul general al punerii în aplicare a asistenței prevăzute la articolele 4 și 5. Documentele de strategie tematice oferă un cadru de cooperare între Uniune și țările sau regiunile partenere în cauză.

(2) Elaborarea și punerea în aplicare a documentelor de strategie tematice respectă principiile eficacității ajutorului, precum parteneriatul, coordonarea și, după caz, armonizarea. În acest scop, documentele de strategie tematice sunt compatibile cu documentele de programare aprobate sau adoptate în temeiul altor instrumente de asistență externă ale Uniunii și evită supraunerile cu acestea.

Documentele de strategie tematice se bazează, în principiu, pe un dialog între Uniune și, dacă este cazul, statele membre relevante, și țările sau regiunile partenere în cauză, la care participă societatea civilă și autoritățile locale și regionale, cu scopul de a se asigura că țările sau regiunile în cauză sunt suficient de responsabilizate în procesul de programare.

Uniunea și statele membre se consultă într-o etapă timpurie a procesului de programare, pentru a promova coerența și complementaritatea activităților lor de cooperare.

(3) Fiecare document de strategie tematic este însoțit de un program orientativ multianual care prezintă pe scurt domeniile prioritare selectate pentru finanțare din partea Uniunii, obiectivele specifice, rezultatele scontate, indicatorii de performanță și calendarul de acordare a asistenței din partea Uniunii.

Programul orientativ multianual stabilește alocările financiare indicative pentru fiecare program, ținând cont de nevoile și dificultățile speciale ale țărilor sau regiunilor partenere în cauză. În cazul în care este necesar, alocările financiare pot lua forma unui interval de valori.

(4) Documentele de strategie tematice sunt aprobate și programele orientative multianuale sunt adoptate de către Comisie în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014. Această procedură se aplică, de asemenea, revizuirilor substanțiale care modifică semnificativ documentele de strategie tematice sau programele orientative multianuale.

(5) Procedura de examinare menționată la articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014 nu se aplică în cazul modificării nesemnificative sau al ajustării tehnice a documentelor de strategie tematice și programelor orientative multianuale prin care se realocă fonduri în limitele alocărilor financiare orientative pentru fiecare domeniu prioritar sau majorări sau reduceri ale valorii alocărilor orientative inițiale cu până la 20 %, dar care nu depășesc suma de 10 000 000 EUR, cu condiția ca respectiva modificare sau ajustare tehnică să nu afecteze domeniile prioritare și obiectivele stabilite în aceste documente.

În astfel de cazuri, respectiva modificare sau ajustare tehnică se comunică imediat Parlamentului European și reprezentanților statelor membre din cadrul comitetului menționat la articolul 11.

(6) Atunci când, din motive imperative de urgență justificate în mod corespunzător, este necesară o reacție rapidă din partea Uniunii, Comisia poate modifica documentele de strategie tematice și programelor orientative multianuale în conformitate cu procedura de urgență menționată la articolul 16 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014.

(7) Orice programare sau revizuire a programelor care are loc ulterior publicării raportului intermediar prevăzut la articolul 17 din Regulamentul (UE) nr. 236/2014 ține seama de rezultatele, constatările și concluziile din raport.

Articolul 9

Societatea civilă

Pregătirea, programarea, punerea în aplicare și monitorizarea măsurilor în temeiul prezentului regulament se efectuează, atunci când este posibil și adecvat, în consultare cu societatea civilă.

Articolul 10

Drepturile omului

(1) Comisia garantează faptul că măsurile adoptate în temeiul prezentului regulament și care privesc combaterea terorismului și a criminalității organizate sunt puse în aplicare în conformitate cu dreptul internațional, inclusiv dreptul internațional umanitar.

(2) În conformitate cu Cadrul strategic și Planul de acțiune ale UE privind drepturile omului și democrația, Comisia elaborează orientări operaționale pentru a asigura luarea în considerare a drepturilor omului în planificarea și punerea în aplicare a măsurilor menționate la alineatul (1), în special în ceea ce privește prevenirea torturii și a altor tratamente crude, inumane sau degradante, precum și respectarea unei proceduri juste, incluzând prezumția de nevinovăție, dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare. De asemenea, o perspectivă clară în materie de drepturile omului este prezentă în cadrul măsurilor referitoare la securitatea informatică și la lupta împotriva criminalității informatice.

(3) Comisia monitorizează atent ca punerea în aplicare a măsurilor menționate la alineatul (1) pentru a asigura respectarea obligațiilor privind drepturile omului. Comisia include informații legate de acest aspect în rapoartele sale periodice.

TITLUL IV

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 11

Comitetul

Comisia este asistată de un comitet („Comitetul pentru instrumentul de stabilitate și pace”). Respectivul comitet reprezintă un comitet în sensul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

Articolul 12

Serviciul European de Acțiune Externă

Prezentul regulament se aplică în conformitate cu Decizia 2010/427/UE, în special articolul 9.

Articolul 13

Pachetul financiar

(1) Pachetul financiar pentru punerea în aplicare a prezentului regulament în perioada 2014-2020 este de 2 338 719 000 EUR.

(2) Creditele anuale se autorizează de Parlamentul European și Consiliu în limita cadrului financiar multianual.

(3) În perioada 2014–2020:

Articolul 14

Intrarea în vigoare

- (a) cel puțin 70 de puncte procentuale din pachetul financiar se alocă măsurilor care intră sub incidența articolului 3;
- (b) nouă puncte procentuale din pachetul financiar se alocă măsurilor care intră sub incidența articolului 4.

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.

Prezentul regulament se aplică de la 1 ianuarie 2014 până la 31 decembrie 2020.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Strasbourg, 11 martie 2014.

Pentru Parlamentul European

Președintele

M. SCHULZ

Pentru Consiliu

Președintele

D. KOURKOULAS

Declarația Comisiei Europene privind dialogul strategic cu Parlamentul European ⁽¹⁾

Pe baza articolului 14 din TUE, Comisia Europeană va purta un dialog strategic cu Parlamentul European, anterior programării prevăzute în cadrul Regulamentului (UE) nr. 230/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui instrument care să contribuie la stabilitate și la paceși după consultarea inițială a beneficiarilor relevanți, după caz. Comisia Europeană va prezenta Parlamentului European documentele relevante disponibile privind programarea, cu alocările orientative prevăzute pe țară/regiune și, în interiorul fiecărei țări/regiuni, prioritățile, rezultatele posibile și alocările indicative prevăzute pentru programele geografice, precum și alegerea modalităților de asistență (*). Comisia Europeană va prezenta Parlamentului European documentele relevante disponibile privind programarea, cu prioritățile tematice, rezultatele posibile, alegerea modalităților de asistență (*) și alocările financiare pentru aceste priorități prevăzute în programe tematice. Comisia Europeană va lua în considerare poziția exprimată de Parlamentul European în această privință.

Comisia Europeană va purta un dialog strategic cu Parlamentul European pentru pregătirea evaluării intermediare și înainte de orice revizuire substanțială a documentelor de programare derulate în perioada de valabilitate a prezentului regulament.

La cererea Parlamentului European, Comisia Europeană va explica modul în care observațiile Parlamentului European au fost luate în considerare în documentele de programare și orice alte măsuri luate ca urmare a dialogului strategic.

⁽¹⁾ Comisia Europeană va fi reprezentată la nivel de comisar responsabil.

(*) După caz.